

2017. június 15., csütörtök

P8_TA(2017)0273

A jemeni humanitárius helyzet

Az Európai Parlament 2017. június 15-i állásfoglalása a jemeni humanitárius helyzetről (2017/2727(RSP))

(2018/C 331/20)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Jemenről szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a jemeni humanitárius helyzetről szóló, 2016. február 25-i állásfoglalására ⁽¹⁾ és a jemeni helyzetről szóló, 2015. július 9-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel a Tanács Jemenről szóló, 2017. április 3-i következtetéseire,
 - tekintettel a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a jemeni támadásról szóló, 2016. október 8-i és a jemeni tűzszünetről szóló, 2016. október 19-i nyilatkozatára;
 - tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának Jemenre vonatkozó határozataira, különösen a 2216. (2015), 2201. (2015) és 2140. (2014) számú határozatokra,
 - tekintettel a 2017. április 25-én Genfben szervezett, a jemeni humanitárius válsággal kapcsolatos kötelezettségvállalással foglalkozó magas szintű eseményre,
 - tekintettel az emberi jogokkal és a nemzetközi szankciókkal foglalkozó ENSZ-különmegbízott, Idriss Jazairy Jemeni tengeri blokádjának feloldása érdekében 2017. április 12-én tett felhívására,
 - tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának, Zeid Raad el-Husseinnak a temetési gyülekezet elleni, Jemenben elkövetett felháborító támadásról szóló 2016. október 10-i, a harcoló felek között rekedt jemeni polgári lakosságról szóló 2017. február 10-i, valamint az arról szóló, 2017. március 24-i nyilatkozatára, hogy egy hónap alatt több mint 100 polgári személy, köztük halászok és menekültek estek áldozatul az immár két éve tartó jemeni konfliktusnak;
 - tekintettel Iszmáil Uld Sejk Áhmed, az ENSZ Jemenért felelős különmegbízottjának 2016. október 21-i és november 19-i, valamint 2017. január 30-i nyilatkozataira,
 - tekintettel eljárási szabályzata 123. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel a jemeni humanitárius helyzet katasztrofális; mivel 2017 februárjában az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) megállapította, hogy a jemeni helyzet a „legnagyobb élelmezésbiztonsági vészhelyzet a világon”; mivel az ENSZ Humanitárius Ügyeket Koordináló Hivatala (OCHA) 2017 májusában megállapította, hogy Jemenben 17 millióan szorulnak élelmezési segílyre, és közülük 7 millió főt „élelmezésbiztonsági vészhelyzet” fenyeget; mivel 2,2 millió gyermek szenved súlyos akut alultápláltságtól, és tízpercenként egy gyermek veszíti életét olyan okok miatt, amelyek megelőzhetőek lennének; mivel a belső menekültek száma 2 millióra, a visszatérők száma pedig 1 millióra tehető;
- B. mivel a jelenleg zajló konfliktus pusztító következményekkel jár az országra és a lakosságra nézve; mivel a válság politikai megoldását sürgető nemzetközi felhívás ellenére a konfliktusban érintett felek nem jutottak egyezsége, és a harcok folytatódnak; mivel egyik fél sem aratott katonai győzelmet és nem valószínű, hogy ez a jövőben megtörténik;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0066.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0270.

2017. június 15., csütörtök

- C. mivel az ENSZ szerint 2015 márciusa óta az erőszakos cselekményekben mintegy 10 000 ember vesztette életét és több mint 40 000 ember sebesült meg; mivel a szárazföldi és légi harcok lehetetlenné tették az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala (OHCHR) helyszíni ellenőrei számára, hogy a harcok helyszínén ellenőrizzék a civil áldozatok számát, azaz ezek a számadatok csak azokat a haláleseteket és sérüléseket tükrözik, amelyeket az OHCHR képes volt megállapítani és megerősíteni; mivel a háború által súlyosan érintett jemeni polgári infrastruktúra és intézmények egyre kevésbé képesek az alapvető szolgáltatások biztosítására; mivel az egészségügyi rendszer az összeomlás szélén áll, és a készenléti orvosi szolgálatot ellátók hónapok óta nem kaptak fizetést;
- D. mivel Jemenben másodjára is kitört a kolerajárvány és a heveny vizes hasmenés (AWD), aminek következtében az országban 2017. április 27. és június 8. között több mint 100 000 koleragyanus esetet regisztráltak, és majdnem 800-an életüket veszítették;
- E. mivel a kiszolgáltatott csoportokat, nőket és gyermekeket súlyosan érinti a folyamatos összetűzések és a humanitárius válság, és mivel a nők és lányok biztonságának és jólétének kérdése aggodalomra ad okot; mivel az erőszakos cselekmények megnövekedése Jemenben különösen a gyermekeket érinti, mivel az ENSZ adatai szerint ezek során 1 540 gyermek vesztette életét és 2 450 sebesült meg;
- F. mivel az UNICEF szerint az erőszakos cselekmények következtében az elmúlt iskolaévben több mint 350 000 gyermek nem volt képes befejezni a tanulmányi évet, amivel Jemenben az iskolából kimaradó gyermekek száma 2 millió fölé emelkedett; mivel az iskolából kimaradó gyermekeket az a veszély fenyegeti, hogy gyermekkatonaként harcba kényszerítik őket;
- G. mivel az országban az alapvető élelmiszerek közel 90 %-át behozatal biztosítja; mivel az emberi jogokkal és a nemzetközi szankciókkal foglalkozó ENSZ-különmegbízott hangsúlyozta, hogy a koalíciós erők által 2015 márciusában Jemenre kivetett légi és tengeri blokádnak a humanitárius katasztrófa egyik fő oka, miközben az országban dúló erőszak és az általános üzemanyaghiány zavarokat okoz a belső élelmiszerelosztási hálózatokban;
- H. mivel a térségben és azon túl a szélsőséges és az erőszak elleni nemzetközi erőfeszítések, valamint a Jemenen belüli béke és stabilitás szempontjából egyaránt döntő fontosságú, hogy Jemen megfelelően működő kormánnyal rendelkezzen, stabil és biztonságos legyen;
- I. mivel a jemeni helyzet komoly kockázatot jelent a régió, különösen Afrika szarva, a Vörös-tenger és a tágabb Közel-Kelet térségének stabilitására nézve; mivel az arab-félszigeti al-Kaida csoport (AQAP) hasznot tudott húzni a jemeni politikai és biztonsági helyzet romlásából, kiterjesztve jelenlétét és növelve terrortámadásai számát és nagyságát; mivel az AQAP és az úgynevezett Iszlám Állam ISIS/Dáís már megvetette lábát Jemenben és terrortámadásokat hajtott végre, amelyek során több száz ember vesztette életét;
- J. mivel a Parlament a 2008. december 8-i 2008/944/KKBP tanácsi közös állásponttal összhangban 2016. február 25-i állásfoglalásában sürgette a Szaúd-Arábiával szembeni uniós fegyverembargó bevezetését;
- K. mivel mind a húszikat, mind a szövetséges erőket azzal vádolták, hogy súlyosan megsértették a háborús jogot azáltal, hogy betiltott gyalogsági aknákat fektettek le, bántalmazták a fogvatartottakat és rakétákat lőttek Jemen, illetve Szaúd-Arábia déli részének lakott területeire;
- L. mivel az EU Jemennek 2015-ben és 2016-ban összesen 120 millió EUR humanitárius finanszírozást nyújtott; mivel a 2017. évi segélyezésre 46 millió EUR-t különítettek el; mivel a 2017. áprilisában Genfben tartott, a jemeni humanitárius válsággal kapcsolatos magas szintű adományozói esemény ellenére – melynek során a különböző országok és szervezetek összesen 1,1 milliárd USD összegű felajánlásokat tettek – 2017. május 9-én a donorok által átutalt pénzeszközök csak 28 %-át tették ki az ENSZ Jemennel kapcsolatos, 2017-re vonatkozó 2,1 milliárd USD összegű humanitárius felhívásának; mivel 2017-ben fejlesztési segély címen további 70 millió EUR mozgósítása várható;

2017. június 15., csütörtök

1. súlyos aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a humanitárius helyzet riasztó mértékben romlik Jemenben, széles körben jellemző az élelmiszer-ellátás bizonytalansága és a súlyos mértékű alultápláltság, megkülönböztetés nélküli támadásokat indítanak a polgári lakosság, valamint az egészségügyi és a segítségnyújtó szervezetek ellen, polgári és egészségügyi infrastruktúrákat rombolnak le, valamint folytatódnak a légitámadások, a szárazföldi harcok és a bombázások, annak ellenére, hogy többször is felszólították a feleket arra, hogy újból vessenek véget az összecsapásoknak;
2. mélyeséges sajnálatát fejezi ki a konfliktus során kioltott emberéletek és a harcok következtében a térségben rekedt személyek szenvedése miatt, és részvétét fejezi ki az áldozatok családjának; megerősíti, hogy továbbra is elkötelezett Jemen és a jemeni nép támogatása mellett; sürgeti az összes felet, hogy törekedjenek egy azonnali tűzszüneti megállapodás megkötésére és térjenek vissza a tárgyalóasztalhoz; megismétli, hogy támogatja Jemen területi integritását, szuverenitását és függetlenségét;
3. súlyos aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a folytatódó légitámadások és szárazföldi harcok polgári személyek ezreinek életét oltották ki, valamint lakóhelyek kényszerű elhagyását és megélhetések elvesztését eredményezték, még több ember életét kockáztatva, emellett még inkább destabilizálják Jemént, elpusztítják az ország fizikai infrastruktúráját és instabil helyzetet teremtenek, amelyet kihasználnak olyan terrorista és szélsőséges szervezetek, mint az ISIS/Dáís és az AQAP, valamint súlyosbítják a már egyébként is kritikus humanitárius helyzetet;
4. a legsúlyosabban elítéli a polgári lakosság elleni terrorista támadásokat és erőszakot, többek között a bombázásokat, a rakétatámadásokat, a tüzérségi támadásokat, orvlövészek bevetését, a kazettás lőszer használatát és gyalogsági aknák állítólagos bevetését, valamint a polgári infrastruktúrák, így az iskolák, egészségügyi létesítmények, lakónegyedek, piacok, vízellátási rendszerek, kikötők és repülőterek megsemmisülését eredményező támadásokat;
5. sürgeti a jemeni kormányt, hogy vegye ki a részét az ISIS/Dáís és az AQAP elleni küzdelemből, amelyek hasznot húznak a jelenlegi instabil helyzetből; emlékeztet arra, hogy minden terrorcselekmény büntetett és semmivel sem indokolható, függetlenül a cselekmény motivációjától, és függetlenül attól, hogy ki, hol és mikor követi el azt; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a konfliktusban érintett összes fél határozottan lépjen fel az ilyen csoportok ellen, amelyek tevékenysége súlyosan veszélyezteti a tárgyalásos megoldást és a régió és a tágabb térség biztonságát;
6. ismét felszólítja az összes felet, valamint regionális és nemzetközi támogatóikat, hogy tartsák tiszteletben a nemzetközi humanitárius jogot és a nemzetközi emberi jogi normákat, biztosítsák a polgári lakosság védelmét, és közvetlenül ne vegyenek célba polgári infrastruktúrát, különösen egészségügyi létesítményeket és vízműveket; emlékeztet arra, hogy a polgári lakosság és a polgári infrastruktúra, így a kórházak és az orvosi személyzet elleni szándékos támadások a nemzetközi humanitárius jog súlyos megsértésének minősülnek; sürgeti a nemzetközi közösséget, hogy intézkedjen a nemzetközi jog Jemenben történő megsértéséért felelős személyek nemzetközi büntetőeljárás alá vonásáról; ezzel kapcsolatban támogatja az ENSZ emberi jogi főbiztosa, Zeid Raad al-Husszein azon felhívását, hogy hozzanak létre egy független nemzetközi szervet a jemeni konfliktus során elkövetett bűncselekmények teljes körű nyomozásának lefolytatására; hangsúlyozza, hogy az erőszakos cselekmények elkövetőit mindenképpen felelősségre kell vonni, mert csak ez a konfliktus tartós rendezésének a feltétele;
7. emlékeztet arra, hogy a jemeni konfliktust nem lehet katonai eszközökkel megoldani, és hogy a válságot csak az összes érintett fél bevonásával, a nők teljes körű és érdemi részvételével történő, inkluzív politikai megoldást eredményező, jemeni vezetés alatt zajló tárgyalási folyamat révén lehet megoldani; ismételten hangsúlyozza, hogy támogatja az ENSZ főtitkára, az ENSZ Jemenért felelős különmegbízottja és az Európai Külügyi Szolgálat tárgyalások újrakezdésének elősegítésére irányuló erőfeszítéseit, és sürgeti a konfliktusban érintett valamennyi felet, hogy konstruktív módon és előzetes feltételek megállapítása nélkül válaszoljanak ezen erőfeszítésekre; hangsúlyozza, hogy alapvető fontossággal bír a bizalomépítő intézkedések végrehajtása annak megkönnyítése érdekében, hogy a folyamat visszaterelődjön a politikai szintre: ilyen intézkedések például a fenntartható tűzszünet érdekében késedelem nélkül végrehajtandó lépések, a haderők ENSZ által ellenőrzött kivonását célzó mechanizmus, a humanitárius és kereskedelmi célú hozzáférés elősegítése, valamint a politikai foglyok szabadon bocsátása;
8. sürgeti Szaúd-Arábiát és Iránt, hogy tegyenek azért, hogy javítsák kétoldalú kapcsolataikat, és törekedjenek az együttműködésre a Jemenben zajló harcok befejezése érdekében;
9. támogatja az EU-nak a konfliktusban érintett felekhez intézett felhívását, hogy tegyenek meg minden szükséges lépést az erőszak minden formájának, így a fegyveres konfliktusok során elkövetett szexuális és nemi alapú erőszaknak a megelőzése és az azokra való reagálás érdekében; határozottan elítéli a gyermekek jogainak megsértését, és aggodalmának ad hangot a gyermekek alapvető egészségügyi szolgáltatásokhoz és oktatáshoz való korlátozott hozzáférése kapcsán; elítéli a gyermekkatona toborzását és bevetését az összetűzések során; felhívja az EU-t és a nemzetközi közösséget, hogy támogassák a leszerelt gyermekkatona rehabilitációját és közösségbe való visszailleszkedését;

2017. június 15., csütörtök

10. felhívja a konfliktusban érintett valamennyi felet, hogy szüntessék meg az élelmiszerek és az egészségügyi felszerelések behozatalának és a szükségét szenvedő polgári lakosság körében való szétosztásának valamennyi logisztikai és pénzügyi akadályát; különösen sürgeti a feleket a főbb kereskedelmi belépési pontok, úgymint Hodeida és Áden kikötője teljes körű és hatékony működésének biztosítására; hangsúlyozza, hogy e pontok fontos szerepet játszanak a humanitárius támogatás és az alapvető szállítmányok Jemenbe juttatásában; felszólít arra, hogy újból nyissák meg Szaada repülőterét a kereskedelmi járatok számára, hogy egyrészt az országba eljuthassanak a gyógyszerek és árucikkek, melyekre sürgősen szükség van, másrészt hogy az orvosi kezelésre szoruló jemenieket el lehessen szállítani;
11. felhívja a Tanácsot, hogy ténylegesen ösztönözze a nemzetközi humanitárius jog tiszteletben tartását, amint az a vonatkozó uniós iránymutatásokban szerepel; ismételten hangsúlyozza különösen a fegyverkivételről szóló 2008/944/KKBP tanácsi közös álláspontban rögzített szabályok EU általi szigorú alkalmazásának szükségességét; ezzel kapcsolatban emlékeztet 2016. február 25-i állásfoglalására;
12. hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni a helyi hatóságok hatáskörét és szolgáltatásnyújtási kapacitását, valamint be kell vonni a jemeni diaszpórát és a nemzetközi NGO-kat a kulcsfontosságú szolgáltatási ágazatok támogatásába; különösen hangsúlyozza, hogy az EU-nak és más nemzetközi szereplőknek sürgősen kezelniük kell a kolerajárvány kitörését és támogatniuk kell az egészségügyi rendszert, annak összeomlását megelőzendő, beleértve a készletek eljuttatását és a készenléti orvosi szolgálatot ellátók bére átutalásának megkönnyítését, mely utóbbiak jelenléte elengedhetetlen a humanitárius válaszhoz;
13. üdvözlöi, hogy az EU és tagállamai készek egyrészt növelni a szerte az országban a lakosságnak nyújtott humanitárius támogatást a felmerülő szükségletekre reagálva, másrészt készek a fejlesztési támogatást is bevonni projektek finanszírozására az alapvető ágazatokban; üdvözlöi a jemeni humanitárius válsággal kapcsolatos magas szintű adományozói eseményen tett kötelezettségvállalásokat, és hangsúlyozza, hogy a jemeni nép szenvedésének enyhítése érdekében az ENSZ vezetése alatt végrehajtott, összehangolt humanitárius fellépésre van szükség; sürgeti továbbá az összes országot, hogy a humanitárius szükségletek kezeléséhez való hozzájárulás érdekében teljesítsék az adományozói eseményen tett kötelezettségvállalásaikat;
14. felhívja a Bizottság alelnökét/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, hogy sürgősen javasoljon integrált uniós stratégiát Jemen vonatkozásában és az ENSZ égisze alatt tegyen ismételt erőfeszítést egy jemeni békekezdeményezés elindítására; e tekintetben kéri, hogy az EU nevezzen ki Jemen melletti különleges képviselőt;
15. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ENSZ főtitkárának, az Öböl-menti Együttműködési Tanács főtitkárának, az Arab Államok Ligája főtitkárának, valamint Jemen kormányának.
-